

ბასკთა ნაკრები – თბილისის “დინამო” 2:0

ბასკთა ქვეყნის ფეხბურთის სახელოვან ფალანგებისა და თბილისის “დინამოს” ოსტატთა ამხანაგურ შეხვედრას კარგა ხანია მოუთმენლად ელოდა ამიერკავკასიისა და კერძოდ, თბილისის ფიზკულტურული საზოგადოებრიობა.

მატჩის დღეს – 24 ივლისს, ხალხმა შუადღიდანვე იწყო დენა ამხანაგ ლ. ბერიას სახელობის სტადიონისაკენ, რომელიც ამ დღეს საზეიმოდ მორთული ეგებებოდა გმირული ესპანეთის ხალხის საუკეთესო შვილებს – ესპანეთის რესპუბლიკური არმიის მებრძოლებს და სრულყოფილ სპორტსმენებს.

5 საათსა და 45 წუთზე – 40 ათასამდე მაყურებელი ცხოველი ჟრიამულითა და ტაშის კვრით შეეგება ლენინგრადელი მსაჯის ამხ. შჩელოჩკოვის გამოსვლას მოედანზე.

გაისმის მსაჯის ნიშანი და მოედანზე ლურჯ მაიკებსა და თეთრ ტრუსებში გამოწყობილი ბასკი ფეხბურთელები გამოდიან. მაყურებლები მხურვალე ოვაციითა და ხანგრძლივი “ვამას” ძახილით ეგებება ძვირფას სტუმრებს. რამოდენიმე წუთი და მოედანზე თაიგულებით ხელში გამორბიან თბილისელი ოსტატები. კვლავ მხურვალე ოვაცია და “ვამას” ძახილი.

ამხანაგ ლ. ბერიას სახ. სტადიონის რადიო კვანძის მიკროფონთან, რომელიც მოწყობილია მოედნის ცენტრში, დგება თბილისის “დინამოს” კაპიტანი შ. შავგულიძე და მხურვალე სიტყვით ესალმება ესპანეთის გმირ ხალხსა და მის სახელოვან სპორტსმენებს.

საპასუხო სიტყვით გამოდის ბასკთა გუნდის კაპიტანი გ. გოროსტიცა, წარმოთქმული სიტყვები ითარგმნა რუსულ და ესპანურ ენებზე. დაბოლოს, გუნდების კაპიტნები ესალმებიან ერთმანეთს და თბილისელი ოსტატები ცოცხალ ყვავილთა თაიგულებს აძლევენ სტუმრებს.

6 ს. 5 წუთზე გაისმის მსაჯის ნიშანი და თამაშიც იწყება. გუნდები თამაშობენ შემდეგი შემადგენლობით:

ბასკთა ნაკრები გუნდი: მეკარე – ბლასკო, მცველები – არესო და აედო. ნახევარდაცვა – სალაურენი, მაგუერსა და ეჩაბარია, თავდასხმა – გოროსტიცა (კაპიტანი), პედრო რეგეირო, ლანგარი, ალონსო და ლარინაგა.

თბილისის “დინამო” (ოსტატები): მეკარე – დოროხოვი; მცველები – შავგულიძე და ჭუმბურიძე, ნახევარდაცვა – გაგუა, მინაევი და ჯორბენაძე, თავდასხმა – გავაშელი, მ. ბერძენიშვილი, პაიჭაძე, ლოლაძე, ასლამაზოვი.

ვფიქრობდით, რომ თამაში თავიდანვე სწრაფი ტემპით დაიწყებოდა, მაგრამ მოლოდინი არ გამართლდა. არც ერთი გუნდი არ ცდილა მოწინააღმდეგისათვის ცხოველი ტემპის შეთავაზებას. ორივე მხარე დინჯად, თავშეკავებით თამაშობს; თითქოს სინჯავდნენ ერთმანეთის შესაძლებლობას და შედარებით სუსტ ადგილებს დაემბდნენ. თამაშის ინიციატივას თანდათანობით დაეუფლნენ სტუმრები, რამოდენიმე მოხდენილი იერიშით მიეჭრნენ თბილისელ ოსტატებს, ორი მძლავრი ბურთიც გააგზავნეს კარებისაკენ, მაგრამ ორივე ბურთს მოხდენილად იღებს მეკარე დოროხოვი. მე-9 წუთზე გარემარბ გოროსტიცას მიერ კორნერიდან მოწოდებული ბურთი “დაეკიდა” თბილისის კარებთან, რომელსაც პედრო რეგეირო თავით მოაქცევს კიდეც ბადეში, მაგრამ ბასკი თავდამსხმელი ოვსაიდში (მცველებს უკან) აღმოჩნდა და მსაჯი – კარებში ბურთის გატარებამდე იძლევა სტუმრების დაჯარიმების ნიშანს. ბურთი გამობრუნებულ იქნა უკანვე. მე-14 წუთზე თბილისელთა თავდასხმის ცენტრი ბ. პაიჭაძე ელვის სისწრაფით გაიტაცებს ბურთს, გაუსხლტება თავდაცვის ცენტრს – მაგუერსას, შემდეგ მარჯვენა მცველს – არესოს და წინ შემოხვედრილ მარცხენა მცველ აედოსაგან “გადახურული” – მძლავრად დაურტყამს სტუმრების კარებში, მაგრამ, მეკარე ბლასკოს ვეფხის ნახტომი სახიფათო ბურთს აცდენს სტუმრების ბადეს. მარცხენა ინსაიდ ლოლაძემაც მძლავრი ბურთი გააგზავნა სტუმრების კარებისაკენ, მაგრამ ბლასკომ ისიც მოხდენილად აიღო. მე-27 წუთზე ბასკთა თავდასხმის ცენტრი – ლანგარა არღვევს მცველთა რკალს და საჯარიმო მოედანზე შემდგარი – შურდულივით გაექანება კარებისაკენ. წინ – კარებიდან დროულად გამოსული დოროხოვი შეეგება, რომელიც იმდენად ახლოს მიეჭრება და გაუწვება ბურთს, რომ “დაბალ ბურთისათვის” კარები მთლიანად “დახურული” აღმოჩნდება და ლანგარაც იძულებულია ბურთი თავზე გადაუტაროს დოროხოვს. ასეც იქცევა, მაგრამ მრუდე ხაზით გაგზავნილი ბურთი მშვიდად გადაუვლის კარების ზედა ძელს. 35 წუთზე ბასკთა მარჯვენა გარემარბი გოროსტიცა გაიტაცებს ბურთს და მარჯვენა მხრიდან კარებთან მოახლოებული – ორ მეტრში “გაუჭრის” მას თავდასხმის ცენტრს ლანგარას. თბილისელთა თავდაცვის ცენტრი, მინაევი მოინდომებს ლანგარასათვის ბურთის აცდენას, გაშლილი ფეხით შეეცდება ბურთის კორნერში გაგზავნას, მაგრამ ვერ წვდება. ლანგარა კი მხოლოდ ნახევრად შეუცვლის მას (ბურთს) მიმართულებას და კუთხისაკენ წასულ ბურთს დოროხოვის შორი ნახტომიც ვერ შველის. სტუმრების პირველი წარმატება მაყურებლებმა

მხურვალე ოვაციითა და ჟრიაშულით დააჯილდოვა. სტუმრების ფარზე აიშარათა ციფრი “1”. ტაიმის ბოლომდე ანგარიში არ შეცვლილა.

მეორე ტაიმი შედარებით ცოცხალი ტემპით დაიწყო. პირველ წუთებში დინამოელებმა რამოდენიმე მოხდენილი იერიში მიიტანეს სტუმრების კარებთან, მაგრამ შედეგს ვერ მიაღწიეს. ფეხის დაზიანების გამო თბილისელთა მარცხენა გარემარბს – ასლამაზოვს სცვლის ვ. ბერძენიშვილი. თამაშის ინიციატივა კვლავ სტუმრებმა დაისაკუთრეს და იერიშებიც დინამოელთა მხარეს გადავიდა. თავდასხმის ცენტრი ლანგარა სამჯერ დაუსხლტა მცველებს, სამჯერვე “მკვდარი” ბურთი გააგზავნა თბილისის კარებში, მაგრამ სამივე მძლავრი ბურთი დოროხოვის მოხდენილი ნახტომით კარების წინვე “მოიკვეთა”.

“მკვდარი” ბურთების მოულოდნელი აღებით განცვიფრებულმა ლანგარამ რამდენჯერმე შესძახა “ზამორა” (ზამორა – მსოფლიოში განთქმული ესპანელი მეკარეა, რომელიც 11 მეტრიან საჯარიმო დარტყმიდანაც კი არ უშვებდა კარებში ბურთს) და უკმაყოფილოდ ჩაიქნია ხელები.

სულ სამიოდე წუთი დარჩა მატჩის დამთავრებამდე, შეხვედრის 1:0-ზე დასრულებას ყველა მძლავრ შედეგად თვლიდა. არავინ არ ელოდა ანგარიშის შეცვლას. მაგრამ ამ დროს კორნერიდან კარებთან “დაკიდებულ” ბურთს ვერ წვდება საგრძნობლად მაღლა შემხტარი დოროხოვი, რის შემდეგ ბურთი ბეჭზე ხვდება მინაევს და მშვიდად არხებს თბილისელთა კარების ბადეს.

სტუმრების ფარზე აიშარათა ციფრი “2” და მალე თამაშიც დამთავრდა.

მოედნიდან მიმავალ სტუმრებსა და თბილისელ ოსტატებს მხურვალე მისალმებებითა და ოვაციებით აცილებს მაცურებლები. მატჩი მშვენივრად ჩაატარა ლენინგრადელმა მსაჯმა შჩელჩკოვმა.

ბასკ ფეხბურთელების ამ დღის თამაში ექსტრა კლასის საუკეთესო დემონსტრაცია იყო. სტუმრების სრულყოფილი კომბინაციები – ყოველგვარი მდგომარეობიდან ბურთის როგორც ფეხით, ისე თავით მიღება და გადაცემის სიზუსტე, ნაკლები რბენა და სწრაფი გადაწოდებით ბურთის მაქსიმალური დინამიურობის მიღწევა, კარებში მძლავრად და ზუსტად დარტყმული ბურთები და მრავალი სხვა, მაცურებლებში აუწერელ კმაყოფილებასა და ჟრიაშულს იწვევდა. ჩვენი ფეხბურთელები უნდა დაეუფლონ ბასკ ოსტატების ამ ძვირფას ტექნიკასა და გამოცდილებას.

იგივე არ ითქმის ჩვენი ოსტატების შესახებ. უპირველეს ყოვლისა გაუმართლებელი იყო ამ დღის თამაშის ტაქტიკა, რომელიც ძირითადად თავდაცვაში გამოიხატებოდა. ასე მაგალითად, ნახევარდაცვის ცენტრის – მინაევის მცველთა ხაზისაკენ დახვევამ მართალია განამტკიცა თავდაცვა, მაგრამ სამაგიეროდ შეასუსტა და შეიძლება ითქვას – “ზურგი მოუშალა” თავდასხმას. ამ გარემოებამ ერთგვარი უსისტემოება შეიტანა თავდასხმელთა ხუთეულის თამაშში. მარჯვენა ინსაიდი მ. ბერძენიშვილი, რომელიც როგორც თავდასხმელი, ყოველთვის დაუცხრომელი და დაუფასებელია მოედანზე, დღეს თითქოს არ თამაშობდა ჩვეული ოსტატობით. რა იყო ამის მიზეზი? ის, რომ მ. ბერძენიშვილს უხდებოდა თამაში როგორც ინსაიდად ისე ნახევარდაცვის ცენტრად. ამან კი მარჯვენა ფრთაზე მოშალა სამეულის (პაიჭაძე, მ. ბერძენიშვილი და გავაშელი) ყველა საჭირო მომენტისათვის მზადყოფნა, ხოლო ფეხბურთში კი – გადამწყვეტი მხოლოდ და მხოლოდ მომენტია, რაც შეეხება მარცხენა ფრთას, ასლამაზოვი ამ დღეს ძალზე სუსტი იყო, ხოლო ლოლაძე ვერ ნახულობდა “თავისუფალ მოედანს”.

ამ დღეს უჩვეულოდ შესანიშნავად თამაშობდა მეკარე დოროხოვი, თითქმის გადაულახავი იყო მცველი – შ. შავგულიძე, თუმც დამოუკიდებლად, მაგრამ მშვენივრად ითამაშეს ბ. პაიჭაძემ და თ. გავაშელმა. მთლიანად, მძლავრი იყო თავდაცვა, ხოლო თავდასხმა სუსტი. ამ მდგომარეობის მიზეზი – კიდევ ერთხელ ვიმეორებთ, იყო თავდაცვითი ტაქტიკა, რამაც დაარღვია თბილისელ ოსტატთათვის ჩვეული დამარბეველი ტემპისა და შეუწელებელი თავდასხმის გამართლებული ტაქტიკა.

პენალტი.

“ახალგაზრდა კომუნისტი”, 26 ივლისი 1937 წ.